

ogsaa idag agter at stemme imod den; men jeg skulde dog neppe have ubedt mig Ordet, hvis det ikke havde været foranlediget ved nogle Uttringer af den høitærede Premierminister, da Sagen var til 2den Behandling. Den høitærede Premierminister siger der — det findes under Ep. 998 —: „Jeg troer, at det ligger klart for, at der ikke kan være Tale om en saadan Eftergivenhed eller en saadan Concession; thi, vel at mærke, Sagen er over et Decennium gammel“; og længere nede paa samme Side: „Det, der stod tilbage at gjøre, var Valget mellem Skolerne; men, at her Kolding er blevet valgt, medens der kunde være Spørgsmaal om at vælge en Anden, har dog visstnok ikke det Mindste at gjøre med demokratiske Tendenser, eller med Concessioner“. Jeg skal imidlertid for det Første holde mig mere til Sagen i sin Almindelighed og siden komme til Sagen, hvad specielt den lærde Skoles Nedlæggelse i Kolding angaaer. Det blev allerede ved Sagens første Behandling yttret af et æret Medlem, — det var den 5te Landsthingsmand for 3die Kreds (Schou) — at man i Slagelse var meget vel fornøiet med, istedetfor den latinske Skole at have faaet en Realskole, og at der var ikke en eneste Mand i Slagelse, — han sagde virkelig „ikke en eneste Mand“ — der vilde ombytte Realskolen med en Latinske. Denne Erklæring valte nogen Opmærksomhed her i Salen, og selv den høitagtede Cultusminister syntes at tage den til Indtægt. Hvad mig angaaer, da maa jeg oprigtigt tilstaae, at denne Erklæring ikke frapperer mig; thi at skaffe sine Børn den lærde Underviisning er just ikke det, der i Regelen bedst betaler sig, og jeg kan derfor vel forstaae, at de gode Borgere i Slagelse foretrække Realunderviisningen. Jeg skal heller ikke have det Mindste derimod at indvende; jeg finder det endogsaa i visse Henseender ganske hæderligt; men det forekommer mig dog, at det ikke er mindre hæderlige Grunde, man kan have for at ville beholde sin Latinske, og det saameget mere, som man gjerne vil gjøre ikke saa ubetydelige Opoffelser for at beholde den. Derfor finder jeg, at det er betænkeligt at nedlægge Skolen i Kolding. Nu skal jeg gjerne tilstaae, at det er en ganske

almindelig Dyfattelse af Tingene, at det, jeg her har sagt om at beholde Skolen i Kolding, gjælder om enhver Skole, som man maatte agte at nedlægge, naar forresten Borgene ville gjøre pecuniaire Opoffelser for at beholde den, og det er heller ikke det, jeg anseer for det Vigtigste ved Sagen. Det vigtigste Hensyn forekommer mig at være det nationale, Dansthedens Hensyn. Kolding har altid været et Bolværk imod Tydskens Indstrømning i Landet. Paa en Tid, i de uheldige, idetmindste i den Henseende uheldige, Aaringer før 1848, da Tydskerne stræbte af al Magt at gjøre Erobringer i Danmark, da den fuldkommen danske By — thi jeg har kjendt den som fuldkommen dansk — Byen Aabenraa var bleven i den Grad germaniseret, at Tjenerne paa Værtshusene, naar der forlangtes et dansk Blad, rakte dette med en Ildtang, da det var gaaet saavidt i Haderslev, at de enkelte danske Indvaanere, der vare tilbage, i Ords bogstavelige Forstand maatte barricadere sig i deres Bærelser, da modtog Kolding indenfor sine Mure de flygtende Slesvigere, da modtog den i sin Skole de unge Mennesker fra det nordlige Slesvig, som ikke paa nogen anden Maade kunde komme til at nyde lærd Opdragelse. Derfor — og det er jo meget naturligt — derfor var Kolding Tydskernes en Torn i Diet. Men, hvad der ikke er saa begribeligt, og hvad man virkelig maa undre sig over, det er, at ikke alene Tydskerne fandt Mishag i Kolding, men at man var misfornøiet med Kolding og saa paa andre Steder, hvor man mindst skulde troe det, at en stor Deel af de danske Regjeringsmænd deelte Tydskernes Misfornøielse med denne By. Dette kunde rigtignok synes utroligt, naar det ikke saa fuldkomment stemte overeens med, hvad der dengang gjorde sig gjældende, og jeg troer, at jeg kjender Forholdene dengang saa godt, at jeg vel tør sige, at dengang blev den første Spire lagt til den Lov, som nu foreligger. Nu, 1848 kom; det Og, som Tydskerne i flere Aar havde ruget over i deres Rede, var nu udklæffet; da fulgte det forsmadelige Dyrer, den Tingenes Tilstand, som Enhver maatte gysse tilbage for. Da gif man længere end til Kolding, men da